

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fieca una data pe septemana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 8 fl. v. a. Tieri esterue 16 fl. v. a. pe anu anu séu 40 doidiacari, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tac'a timbrala e 80 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 82.

Brasiovu, 26/14 Oct. 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

6531/1864.

Publicare oficósa.

Devenindu unu planu alu fostului ingeneriului guberniale Gaiser din anulu 1848 si unulu alu ingeneriului Székely din anulu 1850 despre regularea tarnavei cei mici, in anulu 1861 in mani private, — se provóca totu insulu carele are cunoscentia despre susutintia acestoru dóna planuri, a arata acésta pana in 31 Decembre 1864 presidiului reg. guvernau transilvanu.

Sabiuu in 20 Octobre 1864.

1—3 Dela presidiulu r. guvernau transilvanu.

27125. 1864.

2—3

In numele Maiestatei Sale ces. si apost. reg. Marele Pincipe alu Transilvaniei, comitele secuiloru, pré gratiosulu nostru Domnitoriu.

Dupa descoperirea inaltului presidiu a cancelariei r. transilvane aulice inaltulu ministeriu c. r. de resbelu a inpoternicitu pre supremele c. r. prefecturi provinciale de arme, cá aceste in casulu asentarei unoru studenti de acei'a, cari frecuentandu anulu din urma alu cursulu scolasticu la vre unu gimnasiu superióre, n'au dobanditu din progresulu studialoru clase eminate ci numai clase buna, si de aceea neci ca se bucura de eliberarea dela militia, se fia auctorisate in urm'a cererei loru provédute cu testimoniu scolasticu alu an. prec. dia urm'a si substernute acolo, a le dá licentia pe unu anu de dile spre depunerea esamenului de maturitate, inse numai sub impregiurari pacifice.

Ce prin acést'a se aduce la cunoscinti'a publica.

Din siedinti'a guberniului r. transilvanu Sabiniu 8 Oct. 1864.

Dela diet'a Transilvaniei.

Prenunciamu, ca in siedinti'a din 20 Oct., dupa-ce se ceti una petitiune a comunei Sohodolu din dominiulu Branulului, data prin Puscariu, prin care se róga Sohodolenii, cá se li se regulese unadata repórtele loru facia cu comun'a Rosnovului, care i conturba in liber'a folosire a otarului loru de pasiune si dupa-ce se concrediu la comitetulu de petitiuni se mai continua desbaterea generala asupr'a prel. fondului pentru desarcinarea pamentului, si mai vorbescu vr'o cativa oratori totu in tonu desparatoriu si apoi se incepe desbaterea speciala dupa cum vomu mai vedé.

In siedinti'a din 21 Octobre se ceti responsulu presidiului gubernialu la interpelatiunea dep. Klein si consoci, privitoria la certele sasiloru cu fostii granitari din distr. Naseudului. Ecce caprinsulu responsului: „Cumca procedur'a judeciului delegatu dela Bileacu aplicata la procesulu de conturbarea in posesiune in cert'a pentru granitia tocma s'a anulatu prin resolutiunea instantiei a 2-a la tabul'a regéscu.“

La interpelatiunea dlui Ratiu totu in caus'a acésta s'a responsu, cumca linea reambulata in anulu 1862 s'a intaritu prin resolutiunea Mai. Sale in 31 Martiu 1864 si s'a impusu sustinerea acestei linee, pana la o sentinti'a judecatoréscu. Prin acést'a pré inalta resolutiune e cert'a acést'a pentru granitia din partea politica definitivu decisa, fiendu-ca numit'a linea trebue se se sustiena pana atunci, pana candu séu prin vre una invoire pacinica séu in urm'a sentintiei judecatoréscu nu se va fipsá alta linea, care se reguleze

pretensiunile de dreptu privatu. Ceea ce se tiene de partea aceea a interpelatiunci, care privesce la procederea judecatoréscu mai de inainte, presidiulu gubernialu nu se afla chiamatu a se demite la unu responsu detaiatoriu, ci face numai observatiune, cumca ori-care privatu, fia acela comuna ori particulariu, dupa lege are dreptulu a 'si scóte valóre pretensiuniloru sale inaintea judecatoriloru ordinari, séu in casulu acést'a delegati, pe calea legeri si se astepte in linisee otarirea judecatoréscu, pana atuncia inse statulu quo defiptu din partea politica se se sustiena incungiuranduse faptele silnice spre a incungiura si grelele responsabilitati.“ —

De a-ci incolo se continua desbaterea speciala la fondulu desarcinarei pamentului, unde Esc. S'a eppulu br. Si aguna la titulu alu V-lea facu una propunere, se se róge Maiestatea, cá se benevoiéscu a darui interesele partei de dieciueli ale fiscului din fondulu r. pentru preotimea cea lipsita de mediulóce a confesiuniloru recepte, si fú de presiedintele reflectatu, ca acést'a propunere se póte face numai de sene statatóre, ér' Esc. S'a s'a aratutu gata a face si asia.

Dupa sciri mai próspete diet'a se va amená si fini sambata in 29 Octobre, si cu tóte ca comitetele sunt gata cu operatele loru afara de com. de petitiuni si celu de 24 cu organisarea diregatorieloru politice, totusi, cu greu se va mai luá inainte si altu proiectu; pentru-ca pe 12 Noembre e conchiamatu oficialminte si senatulu imperialu.

Preliminariu

pentru fondulu de desarcinarea pamentului in marele principatu Transilvani'a pre periodulu finantiale 1864, adeca: dela 1-ma Noembre 1863 pana la finea lui Decembre 1864, asia precum s'a stabilitu acela in urm'a consultariloru comitetului dietale.

(Capetu).

Titlu VII. Salarii de disponibilitate si pensiuni.

Pretensiunea regimului dupa preliminariu pe anulu adm. 1863/4 . . . . . 10.000 fl.
pe Noembre si Decembre 1864 . . . . . 1.666 „
la olalta 11.666 fl.

Spre acóperirea acestoru spese se ceru quidem dupa aretarea esactoratului de statu c. r. numai 6625 fl. 22 cr. Inse comitetulu cu privire la parerea desfasurata la tit. III. neci incuinntiarea acestei mici sume nu o póte propune, de orace salarisarea si pensionarea amplotiloru dela judecatoriile urbariali desfiintiate cade asupr'a vistieriei statului.

Dupa cele premise se areata recerinti'a precum urméza:

Titlu I. Directiunea fondului de desarcinarea pamentului . . . . . 15.037 fl.
Titlu II. Comisiunile verifcatorie . . . . . 25.332 „
Titlu III. Ajutamentu la spesele de regie ale administratiuni justitiarie . . . . . —
Titlu IV. Sume de computu la capitaluri . . . . . 8.200 „
Titlu V. Rente celoru in dreptatiti . . . . . 2,109.962 „
2,158.531 fl.

Titlu VI. Interesele pasive catra erariulu statului	—
Titlu VII. Salarii de disponibilitate si pensii	—
	la olalta 2,158.531 fl.

Acoperirea.

Titlu I. si II. recompensari, ce sunt a se plati din partea fond. urbar. alu Ungariei 331.000 fl.

Titlu III. Adausulu la dare cu 53 cr. dupa forinu, ce vine a se escacula pe 14 luni dupa sum'a darei direpte de 3,472.933 fl. c u 1.840.654 fl.

la olalta 2.171,654 fl.

Din asemenarea recerintiei cu acoperirea propusa s'aru aretá unu prisosu pentru fondulu desarcinarii pamentului cu 13.123 fl.

De óre-ce inse adausulu de 71½ cr. dupa unu forinu de dare, pretinsu in propusetiunea regimului, acum nu se mai póte scadé la 53 cr.; asia dara rezultatulu adausului ce s'a computatu pré multu, se apretiesce

cá pretensiune activa a fondului pe anulu urmatoriu, dupa cum urméza:

Propusetiunea regimului pretiesce rezultatulu adausului la contributiune cu 71½ 0/0 la 2,483,148 fl.

si déca se voru mai adaugá a-ci recompensarile, ce sunt a se plati din partea fondului de desarcinarea pamentului alu Ungariei 331.000 „

atunci fondulu transilvanu pentru desarcinarea pamentului are de a asceptá in periodulu finantiale dela 1 Noembre 1863 pana la finea lui Decembre 1864 o perceptiune de 2,814.148 „

Recerinti'a face dupa propunerea comitetului 2,171.654 „

prin urmare prisosulu in partea fondulu de desarcinarea pamentului face 644.494 fl.

Sabiiu in 26 Septembre 1864.

Iosifu Trausch m. p.
presied. comitetului.

Klein m. p.
referintele.

Tiér'a de coróna Transilvani'a

Despartieentulu ratiotiniului de contributiune a c. r. directiuni de finantia a tierei.

A. DOVEDIRE

despre rezultatulu ecsecutiunilor militari aplicate in anulu adm. 1862 pentru scóterea contributiunei directe.

Numerulu positionalu	Numele cercurilor de finantia	Sum'a restantielor de contributiune		La scóterea loru s'a intrebuintiatu										In totalu s'a scosu			
				Ecsecutiuni militare					Z e l o g i r i			Secuestrat.					
				Nume- rulu solda- tiloru	Sumele platite pentru a- cést'a si ec- sec. ideal.		Nume- rulu par- titeloru ecsecu- tiate	In urm'a ecsecutiunii s'a scosu		Numer. partite- loru ze- logite	In urm'a zelogirii s'a scosu		Numerulu bunu- rilor secuestr.			In urma secue- strat. sa scosu	
					fl.	cr.		fl.	cr.		fl.	cr.				fl.	cr.
1	Sabiiu (cetate si cercu)	813.338	44	217	2743	58	62.695	617.446	47	9.867	33.662	93	4	376	8	651.485	48
2	Brasiovu	444.931	—	154	975	92	48.294	276.815	95	—	—	—	—	—	—	276.815	95
3	M.-Osiorheiu	972.625	94	461	4809	98	44.592	740.966	97	9.470	38.400	12	—	—	—	779.367	9
4	Bistriti'a	334.311	15	203	656	38	22.181	243.509	87	787	7.635	60	—	—	—	251.145	47
5	Clusiu	1,328.507	15	182	5831	37	114.843	927.662	61	6.895	35.537	99	3	1300	—	964.500	60
6	Orasti'a	847.768	60	249	2511	76	58.244	571.597	74	1.631	15.324	3	—	—	—	586.921	77
	Sum'a	4,741.482	28	1466	17.528	99	350.849	3,377.999	61	28.650	130.560	67	7	1676	8	3,510.236	36

B. Pentru anulu administrativu 1863.

1	Sabiiu (cetate si cercu)	905.700	54	219	2689	23	69.657	540.946	74	21.596	153.752	14	14	2001	—	696.699	88
2	Brasiovu	687.544	18	154	1801	76	52.530	447.118	43	3.518	14.975	—	—	—	—	462.093	43
3	M.-Osiorheiu	1,008.765	35	461	4099	17	111.174	728.666	27	12.373	72.222	33	—	—	—	800.888	60
4	Bistriti'a	396.855	1	203	1708	65	30.026	190.660	73	5.729	54.550	88	—	—	—	245.211	61
5	Clusiu	879.819	57	182	4440	1	157.239	392.158	46	30.267	147.668	14	9	960	—	540.786	60
6	Orasti'a	955.092	29	249	3027	65	60.514	617.242	75	3.861	22.005	30	—	—	—	639.248	5
	Sum'a	4,833.776	94	1468	17.766	47	481.140	2,916.793	39	77.344	465.173	79	23	2961	—	3,384.928	18

Sabiiu 29 September 1864.

Despartieentulu c. r. alu ratiuniloru de contributiune.

Hassenberger m. p.

Din si ed. CIII, din 21 Sept. (Alduleanu, continuare).

Si eu am fostu dloru, unulu dintre aceia, cari au votatu atunci, candu s'au facutu votarea nominale pentru resiedenti'a in Transilvani'a. Spiritulu conducatoriu pentru mine, precum presupunu eu, a fostu si pentru altii, mai multu inse au fostu acell'a, care obicinuesce a jocá o rola principale acolo, unde curge unu feliu de negociatiune pre calea legislatiunei intre representanti'a poporului si coróna privitóre la legea ce costa din mai multi paragrafi. Eu inca atunci mi am dechiaratu parerea mea, au potutu vedé fiacare, eu care am avutu norocire a conversa despre obiectulu acest'a, ce convingere am avutu eu despre aceea, candu am disu, ca intrebarea, unde se fia resiedinti'a trib. supr. este o intrebare subordinata, eara nu vitala pentru Transilvani'a.

Póte fi intrebarea vitala numai pentru acei'a, cari au se ajunga cu acést'a cariva scopuri politice, oare inse despre poporulu reprezentatu prin stang'a nuse póte presupune. Intrebare vitala pentru mine au fostu numai aceea, cá la orga-

nisarea personalmente a trib. supr. nu s'au fostu luatú neci unu feliu de respectu din partea inaltului regimu la sistem'a politica nationale a Transilvaniei reinoita numai in anulu tr. prin inarticularea si a natiunei romane. Acolo nu s'au fostu datú garantie, precum ca posturile acestui tribunalu supr. au se se dè numai la transilvaneni cu respectu la 4 natiuni si 6 confesiuni. Acést'a au fostu tient'a mea, spre a carei ajungere am conlucratu mediuloitu prin votarea facuta la § 1 si care tienta multumita Mai. Sale, acum s'au si ajunsu, dovada § 3 intaritu deja de coróna, dupa cum l'amu modificatu noi insine, care pre natiunea romana mai aprópe de catu pre ori-care alt'a din tíera trebuie se o multumésca, si care § mai cu séma noi nati'a romana trebuie se 'lu tiena strinsu in mana, pentru-ca este celu d'antaiu §, unde au intratu si ea in sistem'a politico-nationale a Transilvaniei, cá participante la beneficiile tierei. La nime nu póte se-i diaca la sufletu mai multu pastrarea si retienerea acestui articlu de lege, de catu poporulu, care e reprezentatu iu stang'a, pentru-ca opositiu-

nea amintite indreptata intr'o directiune cá aceea, in catu se pôte rumpe fiulu negociarei intre dieta si coróna, in privinti'a obiectului dilei, numai n'oua pôte se ne fia daunósa ca-oi status quo, care ar' remané intr'unu casu ca acel'a ne atinsu pôte fi ori-carei alte natii a Transilvaniei folositoriu, numai pentru poporul romanu nu. Opositiunea care se arata in stang'a amerintia a face precaria, ba potemu dice probabiliter imposibila sanctionarea acestui articlu de lege; pentru-ca intrebarea astadi este singura aceea, primimu noi articlulu acest'a de lege séu nu? tertium non datur. Déca s'ar' otari cumva prin maioritaea dietala neprimirea acestui articlu de lege, ce ar' fi fórte de compatimitu, urmarea este sigura, este caderea articlului in fontana in (So ist es) totu cuprinsulu ei si resp. caderea § 3 din acestu articlu de lege, care pentru antai'a óra face schimbare in sistem'a Transilvaniei politico-nationala de 3 natii si 4 confesiuni cu ocaziunea organizarii trebiloru din laintru tieriei. Se vedemu acum folósele practice, se vedemu autonomi'a tieriei cari s'au adusu inainte de motive din partea unoru domni din steng'a in contr'a primirei articlului de lege. Despre autonomi'a tieriei ar' trebui se tacu, ca acést'a e desbatuta din tóta partea aceluor domni, cari au vorbitu pentru primirea articlului de lege si documentata cu atatea argumente in catu nu e de lipsa se mai adaugu si eu din partemi ceva la aceea. Numai atatu vréu se aducu inainte, ca eu nu pricepu, ce legatura afla domni acei'a intre autonomi'a tieriei si resiedinti'a trib. supr. jud. Autonomi'a tieriei nu se garantéza neci decum prin loculu trib. supr. ci prin puterea legislatoria eserceata prin diet'a s'a propria prin separarea agendeluor intre dieta si poterea esecutiva. De poterea esecutiva se tienu agendele tribunalulu supr. fia acel'a in Vien'a ori in Transilvani'a. Nu are intrebarea acest'a neci o influintia si neci o ponderositate. Interesele partideluor amintite de dlu Acsente, departarea lor dela trib. supr. credu ca pentru barbati de specialitate sunt motivu, care merita mai pucinu considerare. Tribunalulu supremu nu are de a dá Tagsatzunguri, nu are se tracteze si conferedie cu partidele, ci are de a judecá din acte si de a se tiené stensu de cuprinsulu lor. Nu au partidele neci o cauza se mérga la Vien'a, mai cu séma partidele pentru care se vedu a vorbi unii domni din steng'a. Interesulu partideluor este cá judecatoriulu supremu se fia catu se pôte mai departe de actori si de ineti, pentru-ca asia pôte se fia mai aপরত si de influintiarea lor, atunci justiti'a pre care o dorescu partidele este mai asicurata.

S'au mai disu, cum-ca unu feliu de concessiune am potea se pretendemu si noi in privinti'a resiedintiei tribunalulu supr. in Transilvani'a, pentru-ca noi am datu dreptulu de alegere din manane, acést'a nu sta, ca dreptulu de alegere ar' fi unu ce folositoriu pentru noi, si noi am datu unu ce folositoriu din man'a nóstra pentru regimu. Nu este asia dloru, lucru. Dreptulu de alegere pentru amploiatu de justitia in secolulu alu 19-lea pentru Transilvani'a, precum pôte este pontru tóte poporale civilisate, dicu pentru tóte poporale care iubescu o justitia drépta si independente, prin care se se garantéze inaintarea binelui publicu, securanti'a de persóna si avere, inaintarea creditulu publicu este o colamitate, este unu mallum, o sarcina de care a ne scutura cu unu ceasu mai ingraba este detorinti'a nóstra.

Noi voimu a asecurá independenti'a justitiei. Justiti'a e chiamata de a stá de asupr'a ori carei partide, fia aceea nationala, confesionala séu altufeliu, dupa cum in acést'a unica privintia pré bine a observatu dlu dep. Herbert, verice tribunale, dá deosebi celu supremu ar' fi se fia cá preotulu santitu manutienatoriu alu santei scripturi la administrarea justitiei. Cu acestea din partemi incheiendu vorbirea si facundu inca odata atenta pro prea onorat'a stenga la urmarile amintite de mine, cari probabiliter voru urmá din o resietintia facia cu pré inaltulu rescriptu imp. prin care insusi Mai. S'a vorbesce cu diet'a tieriei, recomendu inaltei case primirea acestui articlu confirmatu de Mai. S'a, in totu cuprinsulu lui. (Bravo! din centru).

Mog'a: De nu s'ar' fi vorbitu din partea dlui vice-presiedinte Alduleanu in contr'a mea si in contr'a aceluor, ce sunt de unu semtiu cu mine, nesce invinuri nemeritate, atunci asiu tacé si nu asiu dice nemicu, ca-ci obiectulu s'au desbatutu destulu si nu mai are de lipsa se se mai desbata. S'au disu din partea dlui v.-pr. Alduleanu unu atare premisu, cumca noi avemu a ne apropiá cu insusi Mai. S'a cá un'a parte a legislatiunei, acést'a si eu o concedu, dar' consecintiele ce le-au adusu domnialui inainte nu le tragu de acolo. A disu domnialui, ca noi facemu imposibila sanotizarea articlului acestui'a de lege; au disu, ca caderea articlului a-

cestui'a de lege este sigura, si ar' aduce rumperea referintieloru ou sine, si ca steng'a ar' trebui se fia buna cu regimulu Mai. Sale. Au vorbitu si ceva despre resietintia. Eu dloru trebuie se respingu acestea invinuri cu tóta energi'a in numele meu, ba si in numele celor ce sunt de o opiniune cu mine. (Bravo!) Noi dloru, rumperea referintieloru nu o vremu, noi — pre temeulu descoperirii dlui v.-pres. ca unu factoru alu legislatiunei — dorimu cu cea mai mare supunere a ne descoperi sentimentele nóstre inaintea monarchulu, si scimu, ca inaltulu nostru monarchu vorbele credintiosulu seu poporu le au ascultatu totudeun'a si ne indreptatiesce si acum'a cu acést'a ocaziune a crede si a sperá, ca vomu fi ascultati. — Déca am sci noi dloru aceea, cumca o vorba supusa, umilita, o rogatiune catra monarchu ar' trage ceva neplacere din partea monarchulu, atunci nu am dice nimicu, ci am plecá capulu la cele ce vinu de susu in numele monarchulu. Dara dupa-ce acést'a nu sta, ca inaltulu monarchu este cu multu mai bunu, cu multu mai gratiosu pentru poporul seu, de catu se póta presupune asia ceva despre credintiosulu seu poporu, care este reprezentatu in stang'a si cá a carui representante am onóre a fi si eu; — Din acestu punctu de vedere, din pricinile acestea neci de cum nu affu imposibile sanctionarea articlului acestuia de lege, ci speresu, ca Mai. S'a chiaru prin motivele aducunde in representatiune aru veni la conviucerea aceea ca poporul voiesce, cá trib. s. se fia in Tranni'a si nu in Vien'a, si l'aru sanctioná. La argum. d. v.-pres. despre starea curtii jud., cá curte supr. — numai atata dicu, ca ea are alta formá de cum avu inainte de 1848; ea judeca de sine statatória si neatarnatoria, si pentru aceea recomendu in. oase primirea § asia, precum l'a tramisu diet'a intaiasi data spre confirmare Mai. Sale, si 'mi retienu dreptulu . . a aduce argumentele inainte, din care noi pornindu vomu rogá pre Mai. S'a, cá se binevoiésca a ne lasá resiedinti'a trib. supr. in patri'a nóstra. (Bravo!)

Resultatulu vedi Nr. Gazetei 76 cum si extractulu siedintiei din 23 Septembrie. —

AUSTRIA. Vien'a Mai. S'a imperatoriulu nostru, dupa ce se reintórsa dela Ischl la castrulu Schönbrunn, in 20 a venitu in capitala, a primitu audientii numeróse si a intaritu dioisiunea dietei din Vorarlberg (Tirolu) pentru-cá se aiba pe viitoriu marc'a sa propria germana. Generalulu de art. cav. Benedek se duce la Itali'a.

Mai. S'a benevoi a suscrie conchiamarea sen. imp. pe 12 si ca presiedinti si v.-pres. remasera totu aceiasi. — Aniversarea din 18 Oct. spre aducerea a minte despre batai'a cu Francii la Lipsi'a, estempu nu se serbá cu ceremonii mari, ci numai in capela se cetí o misa pentru resbelatorii cei caduti.

Br. B a c h avu audientia la imperatulu si se aflá de facia si contele Rechberg.

Cronica esterna.

In politic'a superióra dominésa o venare neadormita dupa aliantie cointeresate si din punctulu acestu de vedere judecata tóta politio'a esterna a intratu intr'o fase temporisitoria, din care o voru scóte numai ivirile actiuniloru precalculate.

ROMANIA. „Monitoriulu oficiale“ de scrie ca 7/19 Oct. se reinfintieza fuunctiunea de vicariu alu santei Mitropolie cu salariu de 1000 lei pe luna.

Prin decrete cu data 5 Octombrie 1864, dupe propunerea fasuta prin raporturi de dn. ministru secretaru de statu la departamentulu justitiei, culteluor si instructiunei publice, sunt numiti:

Dn. G. Costaforu, doctoru in dreptu, profesore de dreptulu oivulu la facultatea din Bucuresci, rectore alu universitatiei din Bucuresci.

Dn. A. Treb. Laurianu, profesore de istori'a literaturiei eline si latine la facultatea de litere, decanu alu acei facultati.

Dn. Al. Orescu, profesore de geometria descriptiva la facultatea de sciintie din Bucuresci, decanu alu acei facultati.

Dn. Teodoru Amanu, artistu in pictura, in postu de directore si profesore alu scólei de Belle-Arte din Bucuresci.

Dn. G. Tatarescu, artistu in pictura, in postu de II-lea profesore de pictura la acést'a scóla.

Dn. Georgie Daniilopolu, doctoru in dreptu dela facultatea din Parisu, in postu de profesore suplentu, pentru catedra de dreptulu penalu la universitatea din Bucuresci.

Dn. Constantin Essarcu, doctoru in medicina si licentiatu in sciintiele naturale, in postu de profesore onorificu pentru catedra de fisiologia la scóla de medicina, dupe dorinti'a esprimata de Dlu.

Dn. N. Mandrea, doctoru in dreptu dela facultatea din Berlinu, in postu de profesore suplentu pentru catedra de dreptulu administrativu la universitatea din Iasi.

Prin decretu cu data 6 Oct. 1864, dupe propunerea facuta prin reportu de acelasi dn. ministru, sunt numiti in posturile de revisori scolari, dn. Ioanu Pavlovu, ingineru, forestieru, fostu stipendistu alu statului in Germani'a, pentru judetiile Bolgrad, Cahul si Ismail.

Dn. Mihailu Visinescu, fostu direttore alu scólei de arte din Iasi, pentru judetiile Vasluiu si Falcu, si

Dn. Vasilie Paulini, actualulu profesore la gimnasiu.

— Unu concursu alu societatii pentru incuragiarea imbunatatirii rasei viteloru, patronata de M. S. Domnitoriulu, s'a ténutu la 13 Septembrie in orasiulu Iasi. Mai multe persoane au priimitu premie de incuragiare dela guvernul pentru armarii ce s'au distinsu prin alergare de intielá, de partidi si de fondu. Unu premiu de 40 galbeni s'a datu pentru unu tauru de rasa curatu pamenténa.

— O circularia a dlui ministru alu instructiunii publice catre directorii de gimnasie le pune obligatiune ca se observe cu rigurositate la intrarea si esirea profesoriloru din clasi intocmai dupe noele programe adoptate pentru fia-care institutu.

Alalta-eri, Joui, d. ministru de interne, agricultura si lucrari publice a distribuitu premie pe la persoanele ce au espusu obiecte mai distinsu prin cultura loru la espositiunea de orticultura si apicultura din gradina Cismegiulu. „Buc.“

I a si. (Capetu din Nr. 80). „Alesulu din 5 si 24 Ian. a intratu aici in considerari cu totulu subiective, si a spus, cu cea mai perfecta franchetia, si pentru-ce a facutu pana acum economie din lista civile, si pentru-ce a luatú léta de duoi domni. Amu voitu, dise M. S., se am si eu proprietati mari, pentru-ca, facundu reforma acésta insemnata a liberarii proprietatii, se nu póte remané in spiritulu nimenui, neci macaru prepusulu, ca am voitu se o facu in daun'a proprietariloru.

„Acum, dupe dispositiunile esprese ale legiurii, sta in voia proprietariloru se se impace d'a dreptulu cu satenii, dise curatu M. S.; caute se nu dè locu de nemultiamire in aplicarea mesurii, ca altumintrele voiu fi nevoitu se tramitu inginerii statului cá se face constatarea si mesuratórea locuriloru.

„Trebue despre partea nóstra, se renuntiamu a reproduce, intr'o prescurtata analiza, tóte considerarile mature ce M. S. a defasiuratu in obiectulu vastu ce l'a tratatu, la ocaziunea priimirii dela 18 Septembrie. Déra cauta se constatamú aici opiniunea generale despre impresiunea ce a produsu cuvintele rostite de M. S. Domnulu. Pana si cei mai ruginiti conservatori ai trecutulu au fostu nevoiti se recunósca, ca autorele decretului din 14 Aug a facutu, in adeveru, unu mare bine proprietatii tierene in Romani'a, si ca are consciintia liniscita de totu ce a facutu.

„Despre altele, M. S. a atinsu numai ca in trecutu cestiunile locali; inse si in acestea a fostu precisu, si cu o singura exceptiune, la parerea nóstra, conciliantú cu deseversire. Asia, in cestiunea atributiuniloru politienesu ale primariulu, M. S. a disu ca politiaulu se fia organulu esecutivu; in cestiunea perderii depositeloru dela epitropia orfanicésca, M. S. a disu, ca statulu va cauta se nu fia pagubiti orfanii; in cestiunea esactitudinii curtii de apelu civile, M. S. a disu, ca-i pare reu se aiba a face acelési recomandari de cate-ori vine la Iasi; in catu se atinge de jurisprudentia curtii criminale, M. S. a dise, ca sunt casuri, buna óra, ca bataia unui procurore, unde curtea trebue se ica in considerare si caracterulu politicu alu delictulu: in sferisitu, in cestiunea conflictulu dintre proestosii calugeri si mireni de pe la bisericelile monastiresca M. S. a disu in facia preotiloru de miru, ca ei trebue se-si aduca aminte de regulele erarchiei, ca cum numai din partea loru s'ar' fi iscatu discordia, in adeveru regretabile, intre preotimea monachale si cea laica pentru posturile retribuite de curatori pe la besericelile inestrate. In punctulu acesta singuru ni s'a parutu, ca cuvintele M. S. au mahnitú pe acei ce aveau nevoi de mangaere.

„M. S. a incheiatu cuventarea sea cea frumósá prin o dulce reamintire de sacrificiele ce au facutu Iasii pentru unirea nationale, pentru regenerarea patriei. Iasii, dise M. S., au fostu leaganulu unirii si a multeru alte propasiri; Iasi are dreptu la recunoscintia romaniloru.

„In adeveru, Iasi nu trebue se fia dati uitarii neci-odata, pentru-ca acestu betranu municipiu romanu are inca o mare

misiune in Romani'a. Iasienu trebue se-si reimpoporeze orasiulu loru cu romani, se se innoésca in vietia loru romanésca, se devina o comuna romana de modelu, se dè tutoru romaniloru esemplulu unei regine municipale in tóta puterea cuventulu. Spre acestu scopu n'ar' trebui data uitarii mai cu séma dorinti'a rostita mai anu, prin initiativa P. S. locotenintelui de mitropolitu, pentru intemeierea suburbieloru Iasiloru cu poporatiune rurale juna, proba, plina de vitalitate.“

Nrulu 23871 1864.

PUBLICATIUNE.

Dupa insciintiarile venite din provinciile invecinate pana in ultim'a l. t. Septembrie au domnitú ból'a de vite in 12 comitate ale Ungariei, si au fostu de patri'a nóstra mai apropiate in Maramuresiu.

In Banatu au apucatu putere mai mare, asia catu in 12 comune infecte a regimenteloru granitialescu banatiene, banatiano serbescu si Petervaradinu s'au suitu perderea de vite la 1864 de capete.

Au domnitú mai incolo in 50 comune in Galiti'a, unde introducundu-se prin o ciurda menata la tergu in Lutovisco au ajunsu o estindere neobicinuita.

Afara de acést'a se latiesce inca in tienutulu granitiei croata-slavonescu, unde anumitu pe teritoriulu regimentulu Varasd St. Georg au apucatu cu putere mare, si au priocinitu daune mare in otarele eloru in 5 companii de longa riulu Drav'a precum si in cinci comune ale regimentulu granitialescu de Sluin. si dóne comune a regimentulu Lik'a.

S'au ivitu inca si in Croati'a in comitatele Zagrab, Pozege'a si Kreucz, dara acolo afara de comun'a Ducic'a in cerculu Siseku s'au aretatu numai raru.

In Bosni'a e decursulu bólei stramutatoriu, si déca din unele tienuturi sunt scirile mai favoritóre, din alte parti se relatiuneze despre erumperi mai nóue séu latirea mai mare a bólei.

Mai favoritóre au fostu relatiunile in privinti'a acést'a din Moldov'a si Romani'a sosite, unde acum ból'a domnesce numai in cerculu Cahulu in Moldavi'a, éra in alte parti e aprópe de incetare.

De totu au incetatu ból'a numai in Bucovin'a si ducatul mare Krakau, din contr'a in Zacrabi'a si tienutulu granitialescu — — —

Titel au eruptu de nou.

In sferisitu pe teritoriulu granitialescu croato slavonescu s'au lipitu si pe oi.

Patri'a nóstra in presentu e perfectu libera de periclu, si starea sanitatei asia intre populatiune, precum si intre dobitócele domestice e favoritóre. Ból'a ivita in comunele Reichersdorf si Ghiertanu intre cai au incetatu in Roginon nu s'au aratatu mai multu ból'a de antrae intre dobitóce, si acum numai in Fru'a se mai arata versatu intre oi.

Disenteria ivita intre populatiune in comuna Bratej inca incéta, si in Gerl'a mai sunt cu scorbutu numai doi bolnavi.

Despre care se da prin acésta de scie in publicu.

Sabiiu in 3 Octobre 1864.

Dela regescu guvernul alu Transilvaniei.

INDREPTARE: In cuventarea Dr. Ratiu Nr. „Gaz.“ 76 pag. 304 seria 1 cetesce 3000 galbini. Seria 8: stersamu noi dreptulu a. alu corónei? Seria 24 col. 2 in locu de „mai“ citesce: „noi“. Seria 41 citesce: ca noi nu amu puté face alta etc.

La adv. Dr. Ratiu in Turda se cauta unu scriitoriu mudente cu scrisóre frumósá in tóte trei limbele séu celu pucinu in roman'a si maghiar'a, care primesce pe luna dela 20—25 fl. indreptanduse de dreptulu.

Cursurile la bursa in 25. Octomb. 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 62 cr. v.
Augsburg	—	—	117 „ — „
London	—	—	117 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	79 „ 20 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	69 „ 80 „
Actiile bancului	—	—	775 „ — „
„ creditulu	—	—	177 „ — „

„ Obligatii desarcinarii pamentulu in 21. Octomb. 1864: Bani 69-50 — Marfa 69 75